

The Relationship between Classroom Management Style with Engagement and Academic Achievement

Shahrzad Ghiyasvandian ¹, Hooman Shahsavari ², Anooshiravan Kazemnejad ³,
Zahra Goodarzi ^{4*}, Seyede Narjes Razavi ⁵

¹ Associate Professor, School of Nursing and Midwifery, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran

² Assistant Professor, School of Nursing and Midwifery, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran

³ Professor of Biostatistics, department of biostatistics, faculty of medical sciences, Tarbiat Modares University, Tehran, Iran

⁴ Instructor, School of Nursing and Midwifery, Iran University of Medical Sciences, Tehran, Iran

⁵ Ph.D. Student of Nursing, School of Nursing and Midwifery, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran

* **Corresponding author:** Zahra Goodarzi, Instructor, School of Nursing and Midwifery, Iran University of Medical Sciences, Tehran, Iran. E-mail: goodarzi.z@iums.ac.ir

Received: 02 Sep 2017

Accepted: 16 Nov 2018

Abstract

Introduction: The engagement of learning and academic achievement is the expectation of instructors and students of the teaching-learning process, which can be influenced by various factors, such as the characteristics of the teacher and his management style in the classroom. Determining which classroom management styles are more relevant to students' engagement and academic achievement can help the instructor in choosing a better classroom management approach. The aim of this study was to determine the relationship between classroom management style and engagement to learning and academic achievement in nursing students.

Methods: This descriptive-analytical and cross-sectional study was conducted in 1394 at Nursing and Midwifery School of Tehran University of Medical Sciences. The sample consisted of 23 teachers and 177 students who selected by counting all method. Data collection tools included modified PCMSA and UWES-S questionnaires and demographic data forms. After translating and redefining, both of their factual validity tools were confirmed by 4 experienced teaching nurses. In order to calculate the reliability of the classroom management practices questionnaire, the Kappa computational formula was used simultaneously for two observers, which was at least 0.92. The reliability of the desire to learning questionnaire by calculating the Cronbach's alpha coefficient was 0.87. The data was analyzed using spss 16 software and analyzed by descriptive statistics (frequency, mean and standard deviation) and inferential statistics (ANOVA and Gabriel, Spearman and Chi-square correlation coefficient).

Results: Most teachers use 65.2% non-interactive, 13% intermediate and 21.7% interactive in classroom management. There was no significant relationship between classroom management practices and students engagement to learning ($P = 0.331$), but there was a significant relationship between classroom management practices and students' academic achievement ($P < 0.001$). There was also a significant, but weak, relationship between the engagement to learning and academic achievement in the interactive classroom management ($r = 0.33$, $P < 0.001$).

Conclusions: According to the results, considering that the interactive management method has a significant relationship with the academic success of the students and has a meaningful but weak relationship with enthusiasm for studying, it is therefore proposed to use as a selective method with caution (due to the low volume Sample) to be used.

Keywords: Classroom Management Style, Academic Achievement, Engagement, Nursing Education

ارتباط شیوه مدیریت کلاس درس با اشتیاق به مطالعه و موفقیت تحصیلی

شهرزاد غیاثوندیان^۱، هومن شهسواری^۲، انوشیروان کاظم‌نژاد^۳، زهرا گودرزی^{۴*}، سیده نرجس رضوی^۵

^۱ دانشیار، گروه پرستاری، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران
^۲ استادیار، گروه پرستاری، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران
^۳ استاد، گروه آمار زیستی، دانشکده علوم پزشکی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران
^۴ مربی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی ایران، تهران، ایران
^۵ دانشجوی دکتری پرستاری، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران
 * نویسنده مسئول: زهرا گودرزی، مربی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی ایران، تهران، ایران. ایمیل: goodarzi.z@iums.ac.ir

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۷/۰۴/۲۶

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۶/۱۱/۰۶

چکیده

مقدمه: اشتیاق به مطالعه و موفقیت تحصیلی از انتظارات مدرسین و دانشجویان از فرایند تدریس- یادگیری است که می‌تواند تحت تأثیر عوامل مختلفی از جمله ویژگیهای مدرس و شیوه مدیریت او در کلاس درس قرار گیرد. تعیین اینکه کدام شیوه مدیریت کلاس درس مدرس با اشتیاق به مطالعه و موفقیت تحصیلی دانشجویان ارتباط بیشتری دارد می‌تواند مدرس را در انتخاب شیوه مدیریت بهتر کلاس یاری نماید. این مطالعه با هدف تعیین ارتباط شیوه مدیریت کلاس با اشتیاق به مطالعه و موفقیت تحصیلی در دانشجویان پرستاری انجام شد.

روش کار: مطالعه حاضر توصیفی-تحلیلی و مقطعی است که در سال ۱۳۹۴ در دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی تهران انجام شد. جامعه پژوهش شامل ۲۳ مدرس و ۱۱۷ دانشجوی پرستاری بودند که به روش تمام شماری انتخاب شدند. ابزار جمع آوری داده‌ها شامل پرسشنامه تعدیل شده PCMSA، پرسشنامه UWES-S، و فرم جمع آوری اطلاعات دموگرافیک بود، برای موفقیت تحصیلی دانشجویان، معدل دروس اختصاصی محاسبه شد. پس از ترجمه و بازترجمه هر دو ابزار روایی صوری آنها توسط ۴ تن از اساتید پرستاری باتجربه در امر آموزش تأیید شد. جهت محاسبه پایایی پرسشنامه شیوه‌های مدیریت کلاس درس در شرایط دو مشاهده‌گر همزمان از فرمول محاسباتی کاپا استفاده شد که حداقل ۰/۹۲ برآورد گردید. پایایی پرسشنامه اشتیاق به یادگیری با محاسبه ضریب الفای کرونباخ ۰/۸۷ بدست آمد. داده‌ها با استفاده از نرم افزار SPSS 16 آنالیز شد و با استفاده از آمار توصیفی (فراوانی، میانگین و انحراف معیار) و آمار استنباطی (ANOVA و Gabriel) ضریب همبستگی اسپیرمن و کای اسکور) مورد تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: بیشتر مدرسین با ۶۵/۲٪ شیوه غیرمداخله‌ای، ۱۳٪ از شیوه مداخله‌ای و ۲۱/۷٪ شیوه تعاملی را در مدیریت کلاس درس بکار می‌گرفتند. ارتباط بین شیوه مدیریت کلاس درس و اشتیاق به یادگیری در دانشجویان معنی‌داری نبود ($P = 0/331$) ولی بین شیوه مدیریت کلاس درس و موفقیت تحصیلی دانشجویان ارتباط معنی‌داری وجود داشت ($P < 0/001$). همچنین بین اشتیاق به یادگیری و موفقیت تحصیلی در شیوه تعاملی مدیریت کلاس درس رابطه معنی دار اما ضعیفی وجود داشت ($P < 0/001$, $r = 0/33$).

نتیجه گیری: براساس یافته‌ها با توجه به اینکه شیوه مدیریت تعاملی ارتباط معنی داری قوی با موفقیت تحصیلی دانشجویان و ارتباط معنی دار اما ضعیفی با اشتیاق به مطالعه دارد، از این رو پیشنهاد می‌شود به عنوان شیوه انتخابی با احتیاط (به علت کم بودن حجم نمونه) مورد استفاده قرار گیرد.

واژگان کلیدی: شیوه مدیریت کلاس درس، موفقیت تحصیلی، اشتیاق به مطالعه، آموزش پرستاری

تمامی حقوق نشر برای انجمن علمی پرستاری ایران محفوظ است.

مقدمه

مؤثر بر سلامت انسان، از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است [۱]. کلاس درس محل مناسبی برای انتقال تجربیات مدرسان به دانشجویان و درک

کلاس درس مهم‌ترین مکان جهت تدریس موضوعات علمی دشوار است و در آموزش علوم پزشکی به دلیل تدریس مداخلات بهداشتی و درمانی

از آنان وجود دارد و در عملکرد خود موفق هستند، زمان تلف شده ناچیز است و اختلال و بی‌نظمی کمی وجود دارد، جو کلاس درس فعالیت محور و در عین حال راحت و خوشایند است [۱۰]. با توجه به اینکه در فرایند آموزش - یادگیری، مدرسان همواره باید به دنبال تولید انگیزه در فراگیران باشند، کلیه ویژگی‌های ذکر شده در مورد کلاسی با مدیریت خوب و مطلوب، می‌تواند منجر به فعال‌سازی فراگیر گردد و اشتیاق به مطالعه را در دانشجو بالا ببرد. مطالعات نشان داده‌اند که هرچه دانشجو در کلاس درس فعال‌تر عمل نماید و به مطالعه بپردازد، یادگیری و موفقیت تحصیلی وی نیز بیشتر خواهد بود [۱۱].

اشتیاق به یادگیری و مطالعه در دانشجو مهم‌ترین فاکتور در یادگیری و پیشرفت دانشجو در آموزش عالی است و کیفیت تلاشی است که دانشجو در فعالیتهای آموزشی هدفمند از خود نشان می‌دهند [۱۲]. در پدگژی معاصر نیز به دانشجو به عنوان عضو فعال و مهم در امر یادگیری، نگریسته می‌شود و در صورتی که دانشجو نقش خود را به درستی ایفا نکند، اهداف آموزشی محقق نمی‌گردد [۱۳]. اشتیاق به یادگیری و مطالعه هدفمند از نظر آموزشی، نتایج و فواید و دستاوردهایی را در حیطه‌های متعدد تولید می‌نماید و منجر به تکامل مهارت‌های هوشی و شناختی، تطابق دانشجو با دانشکده، تکامل اخلاقی و وجدانی، شایستگی عملی و توانایی برای انتقال مهارت‌ها، بدست آوردن سرمایه اجتماعی، تکامل روانی، شکل‌گیری هویت جنسی و نژادی، ایجاد تصویر ذهنی مثبت و بدست آوردن معدل تحصیلی بالاتر می‌گردد [۱۴].

همچنین موفقیت تحصیلی دانشجویان از اهداف اساسی برنامه‌های آموزشی است و یکی از موضوعات مورد علاقه صاحب‌نظران علوم تربیتی یافتن شرایط و امکانات لازم و مؤثر در جهت تحصیل موفق و پیشرفت تحصیلی آنان است، چون دانشجویان به واسطه موفقیت در تحصیل به موقعیتی دست می‌یابند که از حداکثر نیروی درونی و بیرونی خود برای دستیابی به اهداف آموزش عالی استفاده نموده و شرایط لازم برای زندگی اجتماعی موفق را کسب می‌نمایند [۱۵]. موفقیت و پیشرفت تحصیلی می‌تواند موجب خودشکوفایی و افزایش اعتماد به نفس و ایجاد انگیزه و موفقیت کاری بیشتر در زندگی آینده فراگیران گردد. در سلسله مراتب نیازهای مازلو نیز نیاز به موفقیت، جایگاه ویژه‌ای را به خود اختصاص داده است [۱۶]؛ جستجوی انجام شده نشان داد که در مطالعات متعددی رابطه مثبتی بین شیوه مدیریت کلاس درس و موفقیت تحصیلی بدست آمده است [۱۷] بوسفی و همکاران نشان داد پیشرفت تحصیلی دانشجویان مستلزم هماهنگی و تعامل بین ابعاد مختلف انگیزش تحصیلی است [۱۸] استفاده از سبک مدیریت کلاس تعامل‌گرا در تقویت انگیزه و ایجاد جو مثبت در کلاس مؤثر است [۱۹]. کیفیت تدریس یکی از توضیحات ممکنه برای اختلاف در موفقیت تحصیلی است. تفاوت در موفقیت تحصیلی همچنین توسط کارکرد معلمین توضیح داده می‌شود [۲۰] رحیمی و همکاران نتیجه گرفت بین خودکارآمدی و موفقیت تحصیلی رابطه معنی دار وجود ندارد [۲۱] و مطالعه پروکس و همکاران نشان داد که اشتیاق به مطالعه و فعال بودن در امر یادگیری دانشجویان پرستاری در مقایسه با دانشجویان غیرپرستاری کمتر بود [۱۲]. مطالعه کاسوسو و هلگادو رابطه قوی بین اشتیاق و پیشرفت تحصیلی در دانشجویان علوم سلامت نیافتند در این مطالعه شیوه مدیریت کلاس درس به عنوان یکی از عوامل تاثیرگذار

بهبتر مطالب درسی است [۲]. دانشجویان پرستاری در کلاس درس با مفاهیم پایه و کلیدی علم پرستاری آشنا می‌شوند و کم کم آماده می‌شوند تا بتوانند با پیچیدگی‌های محیط بالینی مواجه شوند. دروس نظری، از آن جهت که راهنمای کار عملی و بالینی است بنابراین لازم است بطور شایسته فرا گرفته شود [۲]. چنین محیطی نیازمند مدیریتی کارآمد است تا بتوان با بهره‌گیری از آن تا حد امکان به اهداف آموزش حرفه‌ای دست یافت. اگر چه عوامل متعددی در مؤثر بودن مدیریت کلاس درس، نقش دارند ولیکن مدرس نقش بسیار مهمی را برای دستیابی به اهداف مدیریت کلاس درس یعنی ایجاد بهترین محیط برای یادگیری و ارتقاء حس مسئولیت و خودکنترلی دانشجویان، بر عهده دارد [۴]. در صورتیکه مدرس از مهارتهای مدیریت کلاس درس برخوردار نباشد، علیرغم تواناییهای علمی، قادر نخواهد بود کلاس را به درستی مدیریت نماید و تحقق تدریس اثربخش در کلاسی که فاقد رویه‌های مدیریتی صحیح است با اشکال روبرو می‌شود [۵]. مدیریت کلاس درس به کلیه فعالیتهای مدرس گفته می‌شود که برای ایجاد و حفظ فعالیتهای یادگیری، درگیر کردن همه دانشجویان در فعالیتهای یادگیری، تحریک و رشد شخصیت فردی و بهبود رفتار فراگیران، بکار می‌رود. بنابراین این مفهوم با دامنه گسترده‌ای از فعالیتهای انجام‌شده توسط مدرس در کلاس درس همراه است و با ویژگی‌های شخصیتی، توانایی‌ها و شایستگی‌ها و مهارتهای مدرس سروکار دارد [۶]. مارتین و بالدوین نیز شخصیت، تدریس و نظم و انضباط را به عنوان ابعاد مدیریت کلاس درس مطرح می‌کنند [۷].

در زمینه مدیریت کلاس درس، نظریه‌های مختلف ارائه شده است و طبقه‌بندی‌های متعددی برای توضیح رفتار معلمان وجود دارد. در طبقه بندی گلیکمن و تاماشیرو، مدیریت کلاس درس به سه شیوه مداخله‌ای، تعاملی و غیرمداخله‌ای طبقه بندی شده است. در شیوه غیرمداخله‌ای، عقاید موجود در مورد رفتار دانشجویان، از مکاتب انسان‌گرایی و روان‌کاوی در روانشناسی تربیتی گرفته شده است. آن‌ها معتقدند که سوء رفتار نتیجه تضادهای حل‌نشده درونی است. مدرسان نباید قوانین خود را تحمیل کنند و باید به دانشجویان اجازه دهند که برای خودشان استدلال کنند [۸].

شیوه مداخله‌ای از روانشناسی تجربی گرفته می‌شود که معتقدند عمل انسان یک موضوع شرطی‌سازی بیرونی است. دانشجویان یاد می‌گیرند متناسب با عکس العملی که در مقابل رفتارهایشان با آنها شده است، رفتار کنند مثلاً سوء رفتار یک دانشجو نتیجه پاداش و جزای نامناسب است. دنیای متقابل یا درونی مهم نیست. مهارت مدرس، کنترل بالا بر دانشجو است [۸].

در شیوه تعاملی برای درک اعمال دانشجویان به مکاتبی چون آثار اجتماعی و رشد و تکامل در روانشناسی تربیتی توجه می‌شود. آن‌ها معتقدند که دانشجویان در مواجهه با دنیای بیرونی (انسان‌ها و اشیاء)، یاد می‌گیرند چگونه رفتار کنند. دانشجویان باید بیاموزند که با دیگران سازش داشته باشند همانطور که دیگران یاد می‌گیرند با آنها سازگاری کنند هم مدرس و هم دانشجو کنترل همسانی برهمدیگر دارند [۹]. مسئولیت اصلی نظارت و کنترل کلاس بر عهده مدرس و دانشجویان است. قوانین و مقررات توسط هر دو تدوین می‌شود.

وقتی کلاسی دارای مدیریت خوب و مطلوب باشد، فراگیران در فعالیتهای کلاسی مشارکت زیادی دارند، افراد می‌دانند چه انتظاراتی

مدرس مربوطه، ۲۰ دقیقه اول کلاس و بدون حضور مدرس، به پر کردن پرسشنامه اشتیاق به مطالعه در دانشجویان، اختصاص داده شد از ۳۱۰ دانشجوی پرستاری، ۱۸۰ نفر در مطالعه شرکت کردند که پرسشنامه ۳ نفر به دلیل نقص، حذف شد و نهایتاً ۱۷۷ پرسشنامه مورد بررسی نهایی قرار گرفت. معیارهای ورود دانشجویان عبارت بود از: داشتن تمایل و رضایت برای شرکت در پژوهش، مشغول به تحصیل در ترم‌های ۴ و ۵ و ۶ مقطع کارشناسی پرستاری (در زمان انجام مطالعه، دانشجویی در ترم ۳ مشغول به تحصیل نبود)، داشتن حداقل دو جلسه نظری جهت دروس تخصصی پرستاری با مدرسین تعیین‌شد.

ابزار پژوهش: برای تعیین شیوه مدیریتی کلاس درس، پرسشنامه تعدیل‌شده (PCMS: Protocol for classroom management styles assessment) مورد استفاده قرار گرفت [۵]. این پرسشنامه شامل ۲۰ گویه و ۳ زیرمقیاس است: ۵ گویه در مورد شخصیت (اقدامات معلم که باورهای او درباره شخصیت شاگردان را نشان می‌دهند. اقدامات معلم که در تحول شخصی شاگردان و جو روان‌شناختی کلی کلاس نقش دارند)، ۱۰ گویه در مورد تدریس (اقدامات معلم که شرایط خوبی را برای یادگیری مهیا می‌کنند، برقراری و حفظ فعالیت‌ها در کلاس، آرایش فضایی و زمانی) و ۵ گویه در مورد نظم و انضباط (اقدامات معلم مربوط به برقراری انضباط - برقراری و حفظ استانداردهای معین رفتار). در هر مورد سه توضیح متفاوت از رفتار معلم در شرایط یکسان پیشنهاد شده است که هر توضیح به یکی از سه شیوه مدیریتی مداخله‌ای، تعاملی، غیرمداخله‌ای اشاره دارد. این پرسشنامه توسط دو مشاهده گر، بصورت مشاهده همزمان برای دو کلاس درس هر مدرس تکمیل گردید. در هر مورد، مشاهده‌گران آموزش‌دیده، توضیحی را انتخاب کردند که بهترین تناسب را با رفتار معلم در طی کلاس درس داشت و نهایتاً از هر مدرس ۴ داده و در مجموع ۹۲ داده بدست آمد. تعداد هر کدام از گزینه‌ها شمرده شد، گزینه‌ای که بیشترین تعداد را داشت، به عنوان سبک غالب مدرس محسوب گردید.

برای پیشگیری از هر نوع خطای مشاهده‌گر، ابتدا با دادن آموزش، شیوه تکمیل پرسشنامه توسط مشاهده‌گران یکسان سازی گردید. جهت محاسبه میزان توافق دو مشاهده‌گر از ضریب محاسباتی کاپا استفاده شد که ۰/۹۲ یعنی توافق عالی بدست آمد.

برای بررسی متغیر اشتیاق به مطالعه دانشجویان، پرسشنامه UWES-S: Utrecht Work Engagement Scale for Students) مورد استفاده قرار گرفت [۲۴] که دارای ۱۴ گویه است و به سه بعد اشتیاق به مطالعه در دانشجو، قدرت با ۵ گویه، فداکاری با ۵ گویه و جذب با ۴ گویه می‌پردازد. هر مورد دارای محدوده نمره‌ای ۰ (هرگز) تا ۶ (همیشه) می‌باشد. صفر حداقل نمره بدست آمده که بیانگر اشتیاق پایین و حداکثر نمره بدست آمده ۸۴ که بیانگر اشتیاق بالا به مطالعه است. این پرسشنامه به چندین زبان در دسترس می‌باشد که از نسخه انگلیسی آن استفاده شده است. در مطالعه حاضر، برای تعیین پایایی پرسشنامه، آلفای کرونباخ برای سه بعد قدرت، فداکاری و جذب محاسبه گردید که به ترتیب ۰/۸۵، ۰/۸۷ و ۰/۸۱ بدست آمده است.

در ایجاد انگیزه برای بالابردن اشتیاق به مطالعه پیشنهاد شده است [۱۰]. در مطالعه وترز و همکاران نیز ارتباط معنی داری بالایی بین اشتیاق به مشارکت در انتخاب بخش و کیفیت عملکرد بهتر در کارآموزی و کارورزی دانشجویان پزشکی سال اول و چهارم مشاهده شد. اما بین این شیوه مشارکت در کیفیت عملکرد با شیوه پذیرش بر اساس قرعه کشی اختلاف معنی داری به لحاظ آماری یافت نشد [۲۲]. دی‌گازمان و همکاران (۲۰۱۳) نشان داد بین سبک مدیریتی زمان صرف شده و پیشرفت تحصیلی دانشجویان ارتباط وجود دارد ولی دانشجویان در رسیدن به اهداف حرفه‌ای ضعیف عمل می‌کنند که احتمالاً علل دیگری برای آن باید وجود داشته باشد [۲۳]. نتایج نسبتاً متفاوت در مطالعات یکی از علل لزوم انجام مطالعات بیشتر در زمینه این متغیرها می‌باشد. شناخت دستاوردهای شیوه‌های اثربخش مدیریت کلاس درس به منزله پیش‌نیازی برای طراحی روش‌های توسعه سبک‌ها و مهارت‌های مدیریتی اهمیت دارد [۱۳]. از اینرو شناسایی عوامل مؤثر بر اشتیاق به یادگیری و مطالعه و موفقیت تحصیلی دانشجویان در صورت نیاز اصلاح و یا تقویت آن‌ها همواره مورد توجه است. در مطالعات موجود به مدیریت کلاس درس به دوره‌های قبل از دانشگاه توجه شده و به تعیین این شیوه‌ها در آموزش عالی کمتر پرداخته شده است و همراهی بین اشتیاق و موفقیت در دانشجویان پرستاری نیز قبلاً مطالعه نشده است. لذا پژوهشگران بر آن شدند تا در این پژوهش ضمن تعیین شیوه مدیریت کلاس درس مدرسین پرستاری، ارتباط آن را با اشتیاق و موفقیت تحصیلی دانشجویان پرستاری بررسی کنند.

روش کار

پژوهش حاضر یک مطالعه مقطعی توصیفی-تحلیلی است. جمعیت مورد مطالعه را کلیه مدرسین دروس تخصصی پرستاری و دانشجویان سال دوم و سوم کارشناسی پیوسته پرستاری در زمان انجام مطالعه (سال ۱۳۹۴)، در دانشکده پرستاری و مامایی علوم پزشکی تهران تشکیل داده‌اند.

نمونه‌گیری به روش تمام‌شماری انجام شد. با مراجعه مستقیم به هر یک از مدرسین واجد شرایط، در مورد مطالعه و اهداف و روش کار، توضیح داده شد و در صورت اعلام تمایل برای شرکت در پژوهش، به مطالعه وارد شده و برنامه کلاسی ایشان در طول ترم جاری، گرفته می‌شد. از ۳۱ مدرس مشغول به تدریس در ترم اول سال تحصیلی ۱۳۹۳ و دارای شرایط مطالعه، ۲۳ نفر در مطالعه شرکت کردند. معیارهای ورود مدرسین عبارت بود از: داشتن تمایل و رضایت برای شرکت در پژوهش، داشتن حداقل دو کلاس درس نظری با دانشجویان مقطع کارشناسی پرستاری سال ۲ یا ۳ یا هر دو، تدریس هریک از دروس تخصصی پرستاری (ویژه- داخلی جراحی- کودکان- اخلاق و مدیریت خدمات پرستاری- بهداشت روان- بهداشت جامعه - بهداشت مادران و نوزادان).

در مورد تعداد دانشجویان نیز از روش تمام‌شماری استفاده گردید. برای هر کلاس یک جلسه ۱۰ دقیقه‌ای در نظر گرفته شد و در مورد هدف مطالعه و نحوه انجام آن توضیح داده شد سپس پرسشنامه اشتیاق به مطالعه، توسط دانشجویان تکمیل شد و در همان جلسه از آنان تحویل گرفته شد. در طول ترم تحصیلی با هماهنگی قبلی با

جدول ۱: توزیع فراوانی اشتیاق به مطالعه و موفقیت تحصیلی دانشجویان پرستاری

درصد	تعداد	
اشتیاق به مطالعه		
۲۰/۳	۳۶	بالا
۶۴/۴	۱۱۴	متوسط
۱۵/۳	۲۷	پایین
موفقیت تحصیلی		
۱/۱	۲	بالا
۳۱/۶	۵۶	متوسط
۶۷/۲	۱۱۹	پایین

در این مطالعه، طبق آزمون ANOVA بین میانگین اشتیاق به مطالعه در بین سطوح مختلف شیوه مدیریت کلاس، با $(P = ۰/۳۳۱)$ اختلاف معنادار وجود نداشت، اما بین میانگین موفقیت تحصیلی در بین سطوح مختلف شیوه مدیریت کلاس درس با $(P < ۰/۰۰۱)$ اختلاف معنادار وجود داشت (جدول ۲). مقایسه چندگانه گابریل نشان داد که در بدست آوردن موفقیت تحصیلی، بین سبک مداخله‌ای و تعاملی اختلاف معنادار است $(P = ۰/۰۱)$ ولی بین سبک مداخله‌ای و غیرمداخله‌ای اختلاف معنادار نیست $(P = ۰/۶۴۶)$ همچنین بین سبک تعاملی و غیرمداخله‌ای اختلاف معنادار است $(P < ۰/۰۰۱)$. همچنین بین اشتیاق و موفقیت در شیوه مدیریت تعاملی همبستگی آماری معنادار اما ضعیفی وجود داشت $(P < ۰/۰۰۱, r = ۰/۳۳)$.

بحث

هدف از انجام این مطالعه بررسی ارتباط شیوه مدیریت کلاس درس مدرسین پرستاری با اشتیاق به مطالعه و موفقیت تحصیلی دانشجویان پرستاری است. نتایج این پژوهش نشان داد که بیشتر مدرسین پرستاری با $۶۵/۲\%$ شیوه غیرمداخله‌ای، ۱۳% از شیوه مداخله‌ای و $۲۱/۷\%$ شیوه تعاملی را در مدیریت کلاس درس بکار می‌گیرند. در مطالعه Lang در سنگاپور [۱۵] و نیز مطالعه امینی در بررسی سبک مدیریت کلاس اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی کاشان، اکثریت از شیوه مدیریت مداخله‌ای استفاده می‌کردند که مغایر با نتایج مطالعه حاضر است [۱۶]. احتمالاً تفاوت در نتایج می‌تواند دلیل تفاوت در مقطع تحصیلی، گروه سنی، ماهیت رشته و تفاوت فرهنگی باشد. همچنین بین موفقیت تحصیلی و اشتیاق در شیوه تعاملی رابطه مثبت و معنی داری وجود داشت که با افزایش اشتیاق نمره دانشجوی بالاتر یعنی موفقیت او بیشتر بود که همسو با نتایج مطالعه Djigic و همکاران بود [۵]. در مطالعه حاضر بین هیچ‌کدام از سه شیوه غیرمداخله‌ای، تعاملی و مداخله‌ای مدیریت کلاس درس با اشتیاق به مطالعه در دانشجویان، ارتباط معنادار نبود و بیشترین میزان اشتیاق در سطح متوسط و کم بود و نزدیک به نیمی از دانشجویان در هیچ‌گونه فعالیت جانبی مشارکت نداشتند این در حالی است که مطالعات نشان می‌دهد فعال بودن در زمینه‌های مختلف جانبی علاوه بر کسب دانش، تکامل مهارت‌ها و حفظ دانشجوی بیشتر در رشته، و افزایش اعتماد بنفس فراگیر [۱۷]، با آینده شغلی فرد مرتبط است و پیشگویی می‌کنند افراد فعال در دوران دانشجویی در دوران کار فعالانه‌تر عمل می‌کنند [۱۱].

باتوجه به اینکه هر دو پرسشنامه به زبان انگلیسی بوده و تا به حال نمونه فارسی آن در کشور ما بکاربرده نشده بود، ابتدا پرسشنامه‌ها توسط یک مترجم به فارسی ترجمه گردید، سپس این ترجمه فارسی توسط مترجم دیگری به انگلیسی برگردانده شد. این ترجمه‌ها و متن اصلی توسط چهار تن از اساتید دانشکده پرستاری بررسی گردید. اصلاحات توصیه شده توسط ایشان، اجرا شد و نهایتاً روایی آن‌ها تأیید گردید.

در پژوهش حاضر ملاحظات اخلاقی از جمله کسب مجوزهای لازم از دانشگاه و دریافت کد اخلاق در پژوهش به شماره IR.TUMS.REC.1394.665 و اجازه استفاده از ابزار از دکتر از Djigic و دکتر Shaufeli و نیز کسب رضایت آگاهانه از واحدهای پژوهش جهت شرکت در مطالعه رعایت شد. همچنین موفقیت تحصیلی دانشجویان، بر اساس معدل دروس اختصاصی پرستاری در ترمی که مطالعه انجام شد، از اداره آموزش دانشکده دریافت شد. معدل به سه گروه تقسیم گردید: موفقیت تحصیلی بالا (مساوی و بالاتر از ۱۷)، متوسط (کمتر از ۱۷ و بیشتر از ۱۴)، پایین (مساوی و کمتر از ۱۴). اطلاعات بدست آمده با استفاده از نرم افزار SPSS 16 و با اجرای روشهای آمار توصیفی مانند میانگین، انحراف معیار و درصد فراوانی و تحلیلی مانند آزمونهای همبستگی پیرسون، اسپیرمن کای اسکوتر، Gabriel، ANOVA، مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت و $P < ۰/۰۵$ در نظر گرفته شد.

یافته‌ها

نمونه‌های این پژوهش شامل دو گروه مدرسین و دانشجویان پرستاری بودند. ۲۳ مدرس در این مطالعه شرکت کردند که $۸۲/۶\%$ زن بودند و میانگین سنی $۶/۷۲ \pm ۴۶/۵$ داشتند. از تعداد ۱۷۷ دانشجوی پرستاری که در این مطالعه شرکت کردند $۵۰/۸\%$ مرد بودند و میانگین سنی $۱/۹۹ \pm ۲۱/۸۷$ داشتند. بین جنسیت و موفقیت تحصیلی ارتباط آماری معنی دار بود $(P = ۰/۰۰۳)$ یعنی دختران موفقیت تحصیلی بالاتری داشتند. همچنین بین میانگین سنی و معدل دیپلم با موفقیت تحصیلی ارتباط معنی دار بود $(P < ۰/۰۰۱)$. بین ترم تحصیلی و موفقیت رابطه معنی دار و معکوس بود یعنی دانشجویان ترمهای بالاتر نمره موفقیت کمتری کسب نمودند. بین موفقیت با وضعیت تأهل ارتباط معنی دار بود $(P < ۰/۰۰۰)$. بین فعالیت خارج از کلاس و انتخاب رشته از روی علاقه با موفقیت تحصیلی رابطه معنی دار نبود. بین اشتیاق به مطالعه و جنسیت تفاوت معنی دار بود $(P < ۰/۰۲۹)$ و دختران نمره اشتیاق بیشتری داشتند. همچنین نمره اشتیاق به مطالعه در ترم ۴ نسبت به ترمهای ۵ و ۶ بالاتر بود $(P < ۰/۰۳۱)$.

در رابطه با هدف اول پژوهش "تعیین شیوه مدیریت کلاس درس مدرسین دانشکده پرستاری" یافته‌ها نشان داد که، ۱۳% از مدرسین شیوه مداخله‌ای، $۲۱/۷\%$ شیوه تعاملی و $۶۵/۲\%$ شیوه غیرمداخله‌ای را بکار می‌گیرند. اطلاعات مربوط به اهداف دوم و سوم پژوهش "تعیین اشتیاق به مطالعه و موفقیت تحصیلی دانشجویان پرستاری" در جدول ۱ آورده شده است.

سیاسگزاری

این مقاله حاصل پایان نامه با کد ثبتی ۹۱۱۱۹۶۰۴۷ مورخ ۱۳۹۴ است. بدین وسیله از کلیه مدرسین و همکاران و دانشجویان پرستاری دانشکده پرستاری و مامایی علوم پزشکی تهران که در اجرای این پژوهش ما را یاری کرده‌اند کمال تشکر و سپاس را داریم.

References

1. Madarshahian F, Hassanabadi M, Khazaei S. Comparison of Attitude toward Attendance in Class Sessions and Grades of Courses for Students with and Without Absence. *Iran J Med Educ*. 2014;13(1):840-50.
2. Azmoudeh E, Dolati M, Farzadmanesh E, Khosro Abadi A, Rakhshani M. Survey of Student Views about Factors Affecting Students' Attendance in Classrooms in Sabzevar University of Medical Sciences, Iran. *Strides Dev Med Educ*. 2013;10(2):23-30.
3. Elahi N, Alhani F, Ahmadi F. Iranian Nursing Instructors' Perceived Experiences of Challenges of Effective Education: A Qualitative Content Analysis. *J Qual Res Health Sci*. 2012;1(3):229-39.
4. Aliakbari M, Darabi R. On The Relationship between Efficacy of Classroom Management, Transformational Leadership Style, and Teachers' Personality. *Proc Soc Behav Sci*. 2013;93:1716-21. doi: [10.1016/j.sbspro.2013.10.105](https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2013.10.105)
5. Djigić G, Stojiljković S. Protocol for Classroom Management Styles Assessment Designing. *Proc Soc Behav Sci*. 2012;45:65-74. doi: [10.1016/j.sbspro.2012.06.543](https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2012.06.543)
6. Egeberg H, McConney A, Price A. Classroom Management and National Professional Standards for Teachers: A Review of the Literature on Theory and Practice. *Austr J Teach Educ*. 2016;1-18. doi: [10.14221/ajte.2016v41n7.1](https://doi.org/10.14221/ajte.2016v41n7.1)
7. Abu-Tineh AM, Khasawneh SA, Khalailah HA. Teacher self-efficacy and classroom management styles in Jordanian schools. *Manage Educ*. 2011;25(4):175-81. doi: [10.1177/0892020611420597](https://doi.org/10.1177/0892020611420597)
8. Rezaei H, Haghani F. Classroom management Techniques: Tips for managing classroom. *Iran J Med Educ*. 2015;15(15):192-200.
9. Isik U, Wouters A, Ter Wee MM, Croiset G, Kusurkar RA. Motivation and academic performance of medical students from ethnic minorities and majority: a comparative study. *BMC Med Educ*. 2017;17(1):233. doi: [10.1186/s12909-017-1079-9](https://doi.org/10.1186/s12909-017-1079-9) pmid: 29183363
10. Casuso-Holgado MJ, Cuesta-Vargas AI, Moreno-Morales N, Labajos-Manzanera MT, Baron-Lopez FJ, Vega-Cuesta M. The association between academic engagement and achievement in health sciences students. *BMC Med Educ*. 2013;13:33. doi: [10.1186/1472-6920-13-33](https://doi.org/10.1186/1472-6920-13-33) pmid: 23446005
11. Perkmann M, Tartari V, McKelvey M, Autio E, Broström A, D'Este P, et al. Academic engagement and commercialisation: A review of the literature on university-industry relations. *Research Policy*. 2013;42(2):423-42. doi: [10.1016/j.respol.2012.09.007](https://doi.org/10.1016/j.respol.2012.09.007)
12. Popkess AM, McDaniel A. Are nursing students engaged in learning? A secondary analysis of data from the National Survey of Student Engagement. *Nurs Educ Perspect*. 2011;32(2):89-94. pmid: 21667789
13. Horsfall J, Cleary M, Hunt GE. Developing a pedagogy for nursing teaching-learning. *Nurse Educ Today*. 2012;32(8):930-3. doi: [10.1016/j.nedt.2011.10.022](https://doi.org/10.1016/j.nedt.2011.10.022) pmid: 22100421
14. Ghorbani A, Noroozi K, Jahani-Hashemi H, Sarichlou M, Falahatpisheh F. Correlation between type of personality and academic achievement of nursing students in university of medical sciences Qazvin. *Iran J Nurs Res*. 2013;8(1):68-75.
15. Lang Q. Exploring Beginning Teachers' Attitudes and Beliefs on Classroom Management. *New Horiz Educ*. 2013;61(2).
16. Amini M, Rahimi H, Gholamian Z. The Study of Classroom Management Styles of Faculty Members in Kashan University of Medical Sciences, Iran. *Strides Dev Med Educ*. 2015;12(1):38-48.
17. Kim YK, Sax LJ. The Effects of Student-Faculty Interaction on Academic Self-Concept: Does Academic Major Matter? *Res High Educ*. 2014;55(8):780-809. doi: [10.1007/s11162-014-9335-x](https://doi.org/10.1007/s11162-014-9335-x)
18. Yousefy A, Ghassemi G, Firouznia S. Motivation and academic achievement in medical students. *J Educ Health Promot*. 2012;1:4. doi: [10.4103/2277-9531.94412](https://doi.org/10.4103/2277-9531.94412) pmid: 23555107
19. Hamid B, Faroukh A, Mohammadhosein B. Nursing students' perceptions of their educational environment based on DREEM model in an Iranian university. *Malays J Med Sci*. 2013;4(56).
20. Kazemi S, Mohammadi Y, Raeisoon MR. Study of Classroom Management in Birjand University of Medical Sciences from Students' Viewpoint. *Res Med Educ*. 2016;7(4):31-8. doi: [10.18869/acadpub.rme.7.4.31](https://doi.org/10.18869/acadpub.rme.7.4.31)
21. Rahimi F, Seyed Mirnasab HS, Alamdar E, Kamali K, Khoushemehr G. Relationship Between Self-efficacy and Academic Achievements in the Students of Tehran University of Medical Sciences. *Iran J Nurs Res*. 2018;13(2):59-66.
22. Wouters A, Croiset G, Schripsema NR, Cohen-Schotanus J, Spaai GWG, Hulsman RL, et al. A multi-site study on medical school selection, performance, motivation and engagement. *Adv Health Sci Educ Theory Pract*. 2017;22(2):447-62. doi: [10.1007/s10459-016-9745-y](https://doi.org/10.1007/s10459-016-9745-y) pmid: 28054158
23. De Guzman R, Guy I. Teacher's Time Management and Student's Academic Achievement in LPU College of Nursing: Basis for an Enhanced Classroom Management. *E-Int Sci Res J*. 2013;5(3):225-36.
24. Schaufeli WB, Salanova M, González-Romá V, Bakker AB. Utrecht work engagement scale: Preliminary manual. Occupational Health Psychology Unit. Utrecht Utrecht University; 2011.
25. Jang H, Reeve J, Deci EL. Engaging students in learning activities: It is not autonomy support or structure but autonomy support and structure. *J Educ Psychol*. 2010;102(3):588-600. doi: [10.1037/a0019682](https://doi.org/10.1037/a0019682)

26. Ryder AJ, Reason RD, Mitchell JJ, Gillon K, Hemer KM. Climate for learning and students' openness to diversity and challenge: A critical role for faculty. *J Divers High Educ*. 2016;9(4):339-52. doi: [10.1037/a0039766](https://doi.org/10.1037/a0039766)
27. Firouznia S, Yousefi A, Ghassemi G. The Relationship between Academic Motivation and Academic Achievement in Medical Students of Isfahan University of Medical sciences. *Iran J Med Educ*. 2009;9(1):79-84.
28. Soheili F, Alizadeh H, Murphy JM, Bajestani HS, Ferguson ED. Teachers as Leaders: The Impact of Adler-Dreikurs Classroom Management Techniques on Students' Perceptions of the Classroom Environment and on Academic Achievement. *J Individ Psychol*. 2015;71(4):440-61. doi: [10.1353/jip.2015.0037](https://doi.org/10.1353/jip.2015.0037)
29. Lewis AD, Huebner ES, Malone PS, Valois RF. Life satisfaction and student engagement in adolescents. *J Youth Adolesc*. 2011;40(3):249-62. doi: [10.1007/s10964-010-9517-6](https://doi.org/10.1007/s10964-010-9517-6) pmid: 20204687
30. Bresó E, Schaufeli WB, Salanova M. Can a self-efficacy-based intervention decrease burnout, increase engagement, and enhance performance? A quasi-experimental study. *High Educ*. 2010;61(4):339-55. doi: [10.1007/s10734-010-9334-6](https://doi.org/10.1007/s10734-010-9334-6)
31. van de Grift WJCM, Chun S, Maulana R, Lee O, Helms-Lorenz M. Measuring teaching quality and student engagement in South Korea and The Netherlands. *Sch Effect Sch Improv*. 2016;28(3):337-49. doi: [10.1080/09243453.2016.1263215](https://doi.org/10.1080/09243453.2016.1263215)
32. Baepler P, Walker JD. Active Learning Classrooms and Educational Alliances: Changing Relationships to Improve Learning. *New Dir Teach Learn*. 2014;2014(137):27-40. doi: [10.1002/tl.20083](https://doi.org/10.1002/tl.20083)
33. Ghiasvandian S, Varaei S, Yadeghari M, Pourrahimi A, Aghajanloo A. Classroom management for unmotivated students. *J Med Edu Dev*. 2017;12(1-2):13-26.
34. Kyriakides L, Creemers B, Charalambous E. The Impact of Student Characteristics on Student Achievement: A Review of the Literature. *Equity Qual Dimens Educ Effect*. 2018:23-49. doi: [10.1007/978-3-319-72066-1_2](https://doi.org/10.1007/978-3-319-72066-1_2)